

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

פרשת ויקהל פקודי

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

עיקר השבת - שלום

בתחילת פרשתנו נאמר: "ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים אשר ציוה ה' לעשות אותם, ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קודש שבת שבתון לה' כל העושה בו מלאכה יומת, לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת".

וצריך להבין: מדוע מתחילה כוללת התורה את כל המלאכות השונות האסורות בשבת בכלל אחד ("וביום השביעי יהיה לכם קודש שבת שבתון לה' כל העושה בו מלאכה יומת"), ולאחר מכן מוציאה מן הכלל את איסור הבערת אש בשבת ("לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת") ומפרטת אותו באופן מיוחד?

מלבד הביאור הפשטי (המובא בגמרא שבת ע, א) לאיסור "לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת", ישנו ביאור פנימי לכך בספר תיקוני הזוהר (תיקון מ"ח) שהכוונה היא שאסור לאדם להבעיר בביתו ביום השבת אש של כעס ומחלוקת כדי שלא יופר חלילה השלום בביתו ביום השבת. ולפי ביאור זה ניתן ללמוד על טעם נוסף שהתורה הוציאה מן הכלל את איסור הבערת אש בשבת ופירטה אותו באופן מיוחד:

והיינו כי כל היסוד של שבת קודש הוא מידת השלום, כפי שתיקנו רבותינו לומר בתפילת ערבית של ליל שבת: "ופרוס עלינו סוכת רחמים ושלום, ברוך אתה ה' הפורס סוכת שלום עלינו ועל כל עמו ישראל וכו'", וכן בתפילת העמידה של מנחה של שבת תיקנו רבותינו לומר: יום מנוחה וקדושה לעמך נתת... מנוחת שלום השקט ובטח". וכן נהוג בעם ישראל לברך איש את רעהו ביום שבת בברכת "שבת שלום". ועצם מידת השלום נבראה ביום שבת.

מעתה מובן מדוע התורה הוציאה מן הכלל את איסור הבערת אש בשבת ופירטה אותו באופן מיוחד, וזאת כדי ללמדנו שמי שמבעיר את אש הכעס והמחלוקת בשבת וגורם לסלק מביתו את מידת השלום ביום שבת עובר על איסור חמור ביותר עוד יותר משאר איסורי שבת, כיון שבמעשה זה הרי הוא פוגם בכל היסוד והעיקר של השבת - מה שהיא בבחינת "סוכת שלום", "מנוחת שלום", "שבת שלום" - שכל זה תלוי במידת השלום.

נוסף על כך: הרי מבואר בזוהר הק' (פר' יתרו פח, א) שמיום השבת מתברכים כל ששת ימי השבוע. ממילא גם השלום בית שיהיה לאדם במשך כל ששת ימי השבוע תלוי בשלום בית שיש לו ביום השבת. וכל הברכה בבית תלויה במידת השלום שיש בין בני הבית, כמו שאמרו חז"ל (בסיום מסכת עוקצין): "לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום", ולמדו זאת ממה שנאמר: "ה' יברך את עמו בשלום" (תהלים כט, יא), ואם כן, מי שחלילה מבעיר את אש הכעס והמחלוקת בביתו ביום שבת, ומסלק מהבית את מידת השלום ביום שבת, ממילא גורם לסלק מביתו את מידת השלום גם במשך כל ששת ימי השבוע, וממילא גורם גם לסלק מביתו את כל הברכה.

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

קודם כל אהבת ישראל

אם אתה רואה בחבר שלך דבר רע והוכחת אותו ובכל זאת הוא ממשיך, תשנא את ההתנהגות שלו, אבל אותו אתה צריך לאהוב כיון שהוא יהודי. הכלל בשמים הוא "אהוב יהודי וה' יתברך יאהב אותך", כשמגיעה לשמים בקשה של יהודי על אשתו, על הבן שלו, על אחותו וכו', קודם כל בודקים מה מצבו בענין אהבת ישראל. לא בודקים אם הוא בעל תורה, לא בודקים אם יש לו מזוזות, לא בודקים אם יש לו פאות ארוכות, קודם כל בודקים במידת אהבת ישראל. מאידך, מי שיש בו אהבת ישראל אפילו יעשה את כל הפשעים שבעולם, כשהוא יתפלל מיד ה' יקבל את תפילתו. אם אתה אוהב את בניו של ה', מה זה משנה מה עשית - הכל מתגמד! זו ההשקפה של בעל התניא כפי שלמד אותה מרבו הקדוש המגיד ממעזריטש, והמגיד קיבל אותה מרבו הקדוש הבעל שם טוב. אדמו"ר הזקן רוצה להפנים בעורקים שלנו את דרכו של הלל הזקן שהעמיד את כל התורה כולה רק על דבר אחד - אהבת ישראל. ואולי תגיד שהלל הזקן אמר כך בגלל שלא ידע ללמוד? הרי יצתה בת קול ואמרה "והלכה כבית הלל", זאת אומרת שהוא זכה לכוין בכל לימודו לאמיתתה של תורה. מי שאומרים שהלכה כמותו זה סימן שהוא הכי גדול בשמים, כמו שנאמר בדוד המלך ע"ה "וה' עמו" ודרשו חז"ל שהלכה כמותו בכל מקום.

זמני השבת

צאת השבת:		הדלקת נרות:	
18:22	ר"ת 18:05	17:30	ירושלים
18:20	ר"ת 19:02	17:28	תל אביב
18:21	ר"ת 19:03	17:29	חיפה
18:21	ר"ת 19:04	17:29	באר שבע

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

הרב יורם שלי

מראש אני אומר שמעולם לא זכיתי לפגוש את מורנו הרב בחיי חיותו. אין ספור פעמים שיכולתי ללכת עם חברים לקבלת קהל או לחילופין שיעורים בבאר שבע העיר שבה נולדתי וגדלתי כל חיי וכלום. בבחינת סומא בכל הקשר עם הרב. אפילו את השיעורים של הרב שניסיתי לשמוע דרך היוטיוב לא הצלחתי להבין כלום בעוונותי הרבים.

הכל התחיל בכ"ז בתשרי תשע"ו יום הסתלקות הרב לשולחן המלך. משהו בי נדלק. משהו בנשמה שלי נפתח והרגשתי שאני פוקח את העיניים שלי לראשונה בחיי וממש לידה מחדש. אני זוכר שהדבר הראשון שקיבלתי שקשור לרב זה הדיסק שיצא על ה"צוואה" שפשוט שמעתי אותו שוב ושוב עד שכמעט ידעתי אותו בעל פה. הייתי מקפיד לפקוד את הציון הקדוש. באמת שהיה בי צמא למורנו הרב לא רק לתורתו אלא ללמוד עליו, על פעולות, על עשייתו ועל הנלווים אליו.

הסיפור שלי על הרב הוא בעצם השינוי שחל בי מאז שהכרתי או בעצם לא הכרתי את הרב. אם הגדרתי את עצמי מלפני כן כבעל תשובה הבנתי שהדרך עוד ארוכה ארוכה אבל-אפשרית,

הסיפור שלי על הרב זה בעצם החיים שלי שאני מרגיש את הרב בכל צעד בכל החלטה בכל משהו שאני עושה בבחינת שהרב לוקח את ידי ומוליך אותי איתו בדרך הישרה. כמובן וכמובן שלא אלמן ישראל והרב השאיר לנו את מורי ורבי שליט"א הרב חיד"א שהוא מבחינתי הרב יורם שלי. תודה רבה ושנזכה שכבר הרב יהיה פה עם מלך המשיח ונרקוד איתו יחדיו בדרך לבית המקדש.

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

הלכות הבדלה של מוצאי שבת קודש

שאלה: אדם שמסופק אם יש לו יין בביתו או באכסניה שנמצא בה, וכעת שומע הבדלה משליח ציבור בבית הכנסת, האם רשאי להתנות תנאי, שאם יש לו יין בביתו או באכסניה שמתגורר בה, לא יצא ידי חובתו בהבדלה שעושה הש"ץ בבית הכנסת, אלא בהבדלה שיעשה הוא בביתו, אולם אם אין לו יין, או שמאיזו סיבה לא יתאפשר לו לעשות הבדלה בביתו, יצא ידי חובתו בהבדלה שעושה הש"ץ בבית הכנסת?

תשובה: להלכה למעשה נפסק שמועיל תנאי במצוה, ולכן יכול אדם לשמוע הבדלה משליח ציבור בבית הכנסת ולהתנות שאם כשיבוא לביתו ימצא שיש לו יין, אזי יבדיל בביתו, ואינו יוצא ידי חובתו בהבדלה שבבית הכנסת. אולם אם כשיבוא לביתו יראה שאין לו יין להבדלה, או שאינו יכול להבדיל מחמת סיבה כל שהיא, הרי הוא יוצא ידי חובתו בהבדלה ששומע מפי הש"ץ בבית הכנסת. וכן הוא הדין בברכת הלבנה, שדעת הפוסקים הפשטנים שאם יש ענן דק על הלבנה יכול לברך ברכת הלבנה, כל שנראית הלבנה בבידור מבעד לענן הדק, אולם דעת רבינו האר"י והמקובלים שאין לברך ברכת הלבנה אפילו כשהלבנה מכוסה בענן דק מאוד, אלא כשהיא גלויה ממש. וזה האיש נזהר לברך ברכת הלבנה כדעת רבינו האר"י, אולם דא עקא, שיש עננים קלים על הלבנה. והציבור מברכין ברכת הלבנה כדעת הפוסקים הפשטנים, וזה האיש חושש, שמא אם לא יברך עמהם כעת, יעבור אמצע החודש, ושוב לא יוכל לברך ברכת הלבנה באותו החודש, יכול אותו האיש לשמוע ברכת הלבנה מפי הש"ץ ולהתנות תנאי, שאם עד אמצע החודש ימצא את הלבנה זכה וברה וצחה כשלג יברך אז, ועתה אינו יוצא בברכת הש"ץ, אולם אם לא ימצאנה כדבעי, הרי הוא יוצא כעת ידי חובתו בברכה שמברך הש"ץ הלבנה. וכן הוא הדין, המתפלל תפילת ערבית בימי העומר, במנין מוקדם שמתפללין בו מפלג המנחה וסופרים את העומר של היום הבא בברכה, וזה האיש רוצה לספור העומר אחר צאת הכוכבים, אך ירא שאם לא יספור עתה עם הציבור, לבסוף ישכח לספור לגמרי, יכול לספור בלי ברכה, ולהתנות שאם יזכור אחר צאת הכוכבים יספור בברכה, ורק אז יצא ידי חובתו, ואם לא יזכור אחר צאת הכוכבים, יצא כעת ידי חובתו בספירת העומר שאחר פלג המנחה.

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

ברכה לבטלה

עני מרוד היה רבי דובער מראדושיץ, מלבושיו קרועים, נעליו בלויות, וכך שרך רגליו ללובלין, לרבו החוזה.

הגיע לעיירה ונכנס לאכסניה להתחמם. ישבה שם קבוצה של מתנגדים עשירים, ורצו לקנטר את החסיד העני. "ברכה לבטלה אתה אומר כל יום" - פנה אליו ראש החבורה - הרי הנך עני מרוד ופרוטה אין לך, ומברך אתה מידי יום "שעשה לי כל צרכי"...

חיך רבי דובער ואמר: להיפך, אני מברך כדין ואתה לא. אומר אני "כל צרכי". ומה אני צריך? עניות, וזאת יש לי כל צרכי. ואילו אתה אומר "כל צרכי", ומה צרכך? עשירות, ועמל אתה יום ולילה להשיג יותר, משמע שאין לך די, יוצא שברכתך - ברכה לבטלה...

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי החכמי ישראל

רבי שלום דובער - ב' ניסן

האדמו"ר החמישי בחסידות חב"ד, אביו של הרבי הרי"צ. הקים את ישיבת 'תומכי תמימים'. כשנסע הרבי הרש"ב לחוץ לארץ למעיינות הרפואה הגיע אליו יהודי אחד לקבל את פניו. הרש"ב קיבלו בסבר פנים יפות וגילגל איתו שיחה על מצבו ועיסוקיו, והוא סיפר לרבי כי עסקו מטרנספורט, היינו שמקבל הסחורות המתקבלות ברכבת לסוחרים שונים, ומעבירן לבעליהן, וכי עסק גדול הוא זה ומצליח בו. הרבי שאלו "כיצד אתה נוהג ביום השבת?" השיבו האיש בפשטות שמוכרחים להתעסק גם בשבת. שאל הרבי: "והלוא אפשר להמתין עד למחר ולהוציא הסחורות ביום הראשון?!". האיש הסביר שהסחורות שהגיע זמנן ביום השבת מוכרחים להוציאן בו ביום, שאם לא כן יהיה נזק גדול בדבר. שאל הרבי: "הלוא אפשר על כל פנים למסור את הדבר לגוי?" והאיש הסביר שאי אפשר למסור הדבר למי שאינו בעסק. הרבי המשיך להציע לפני היהודי עוד עצות על מנת שלא יכשל בחילול שבת, והיהודי דחה כל עצה והסביר על כל אחת שהיא בלתי אפשרית.

פסק הרבי: "אם כך, ואין שום עצה להיזהר מחילול שבת בעסק זה, מוכרחים להסתלק לגמרי מן העסק". "לא רבי", השיב האיש, "נתח שמן הוא עסק זה ואי אפשר להסתלק ממנו". אמר הרש"ב: "עכשיו אני מבין את דברי הפסוק: 'לא תביא אתנן זונה ומחיר כלב בית ד' אלוקיך' - ולכאורה אינו מובן; 'אתנן זונה' נייחא, אבל 'מחיר כלב' למה? במה הכלב חטא? אלא שהכלב, אף על פי שהוא ידיד נאמן של בעל הבית ומסור מאוד לבעליו, בכל זאת אם יראה מרחוק נתח שמן, יעזוב מיד את בעל הבית וירוף אל הנתח השמן..."

נקודה בפרשה

נקודה למחשבה מאת מו"ד הגאון החיד"א שליט"א

שמירת המחשבה

בפרשת ויקהל ובפרשת פקודי, מבואר עניין בניית המשכן וכליו, וכתוב בתורה הקדושה על הקמת המשכן בפועל על ידי משה רבינו, ועל ירידת השכינה הקדושה משמי השמים העליונים כדי לשכון במשכן הגשמי הנמצא למטה בעולמנו התחתון. ולכן הן מוגדרות על ידי חכמי האמת כ"פרשות עליונות" ומעלתן נשגבה עד מאוד, ומצווה עלינו להתבונן בעת קריאת פרשות קדושות אלו, כיצד ניתן לתרגם את עניינם הרוחני והמוסרי של המשכן וכליו לחיי היום יום של כל אחד ואחד מאיתנו.

"המזבח" - על גבי המזבח היו מקריבים בהמות לשם קרבן לה'. ובדומה לזה, צריך כל אחד מאיתנו לזבוח את יצריו הבהמיים ולהקריב אותם לכבוד ה' יתברך. לדוגמא, כאשר יצרו של האדם מטה אותו לאכול כבהמה, דהיינו לאכול בזללנות, בכל מקום ובכל הזדמנות וללא שום הבחנה בין מותר לאסור - עליו לעמול בכל כוחו לזבוח את יצרו ולהקריב אותו לה', על ידי שינהג ההיפך ממש מכפי שהוא רוצה, ויאכל בקדושה, במתינות ובדרך ארץ מתוך כוונה שעל ידי אכילה זו יהיה לו כח לעבוד את ה', וכמובן, לא ישכח לברך בכוונה גדולה ברכה ראשונה ואחרונה על מה שהוא אוכל.

לכן מידותיו של המזבח היו: חמש אמות אורך, חמש אמות רוחב ושלוש אמות גובה, אשר ביחד הן שלש עשרה אמות, כמספר הגמטריא של המילה "אחד" וכן של המילה "אהבה" - לרמוז לכל אחד מאיתנו לנתב את רגש האהבה שלו לנתיב אחד בלבד, והוא לה' יתברך שהוא אחד ושמו אחד, ולא לענייני העולם הזה והבליו.

ואש המזבח שהייתה שורפת את הבהמות שהיו קרבות על גביו, רומזת לנו לשרוף באש של יראת שמים את כל המחשבות הזרות וההרהורים הרעים שמתגנבים למוחנו פעם בפעם, ולא להניח להם להתעכב שם, וכה גדול כוחו של הרהור רע לפגום בנשמה עד כי אמרו חז"ל (יומא כט א) שהרהורי עבירה קשים מעבירה. ועל כן 'הרהור' אותיות 'הר' והר', לרמוז שהרהור רע יוצר בין אדם לקונו מחיצה גבוהה כשני הרים גבוהים העומדים זה על גב זה, ומונעת ממנו את כל השפע האלוקי. עלינו לדעת שהשכינה שורה על האדם לפי קדושת המחשבה שלו. ומי שחלילה אינו שומר על מוחו מפני מחשבות רעות, אותן מחשבות מצמקות את כל כוחות הקדושה שבו עד לאפס ממש. לכן צריך אדם להשמר במשך כל חייו שלא תתעכב במוחו מחשבה רעה אפילו פעם אחת.

” אחי ודעי האהובים כל-כך,
 רציתי להודיע לכם בשם אבא היקר הרב יורם הארזוב
 ער המצוות היקרות "זכר למחצית השקל" ו"קמחא דפסחא"
 ממשיכים את דרכו
 של אבא... ”

ניתן לתרום דרך הביט או בהעברה בנקאית
 בנק: מזרחי טפחות // סניף: 428 // חשבון: 278208

חייגו: 08-6381000

פרטי התקשרות קול רינה
08-6381000

חפשו אותנו בפייסבוק:
 הרב יורם אברג'ל זצוק"ל
www.facebook.com/haravyoram

www.abargel.co.il
 אתר קול רינה נתיבות

054-9151553

did.li/HARAV-HABERGEL
 יוטיוב הרב יורם אברג'ל

פניני השבוע

יש בכח הצדקה והחסד שאדם עושה
 במאור פנים לבטל גזרות קשות
 ורעות ולהפך את כל המזל לטובה.

העלון מוקדש:
 להצלחת משפחת צפוני הי"ו
 לרפואת אהרון בן אסתר הי"ו
 לע"נ שלום מעתוק בן שמחה ז"ל
 לע"נ קטורה בת רבקה ז"ל
 לע"נ אסתר בת זה'אר ז"ל

הרב יורם הבטיח:

אני יודע שכולם צריכים הגנה, ואת ההגנה
 לקחתי עלי...

"כל מי שפעם בחיים חתם לי הוראת קבע,
 בשביל לחזק את הישיבה הקדושה שהיא מקום
 להשראת שכינה, **תפקידי להגן עליו**."

ד"ר יורם אברג'ל